

Muz 775

0

Titkos!

Nem viendő el a legelső vonalba!

Lelet sz.: 156.

TITKOS TITKOS TITKOS

TITKOS

TITKOS

TITKOS

TITKOS

TITKOS

TITKOS

TITKOS

TITKOS

TITKOS

ZÉRSÉG ÉS LÉGIÁRÓ CSAPATOK EGYÜTTMŰKÖDÉSE.

Utasítás

megbeszélő gyakorlatok megtartására.

Kidolgoztatott a légiáró csapatok parancsnoksága által (A os. és kir. hadsereg főparancsnokságnak Dp. Nr. 20.000/418. sz. hivatalos kiadásának fordítása.)

Kiadja a m. kir. honvédelmi ministerium.

Budapest, 1939. VII. 11.

~~M-1179. Rt. sz.~~

~~1939. VII. 11.~~

M. kir. honvédelmi minister.

39.70. számhoz.

eln 1.—1918.

Titkos!

(Nem viendő el a legelső vonalba!)

TÜZÉRSÉG ÉS LÉGJÁRÓ CSAPATOK EGYÜTTMŰKÖDÉSE.

Utasítás

megbeszélő gyakorlatok megtartására.

Kidolgoztatott a légjáró csapatok parancsnoksága által. (A cs. és kir. hadsereg főparancsnokságnak Op. Nr. 20.000/418. sz. hivatalos kiadásának fordítása.)

Kiadja a m. kir. honvédelmi ministerium.

BUDAPEST

PALLAS IRODALMI ÉS NYONDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

1918.

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR

ARCHIVUM

Lelt. sz.: 156.

Utasítás

megbeszélő gyakorlatok tartására, melyek a tüzérség és a légi csapatok közötti együttműködést elősegítik.

„A csapat repülő szolgálat III. rész. A tüzérségi repülő alkalmazása és tevékenysége az állásharcban.“ című segédlet értelmében szükséges a tüzérségi repülő (léggömb-osztag) és a tüzérség közötti együttműködést elősegíteni, úgyszintén az egymás közötti megértést is a munkateljesítmény emelése szempontjából. A következő gyakorlatoknak általánosságban való keresztülvitelére okvetlenül törekednünk kell.

Ezen gyakorlatok megtartása függ az időjárás által megengedett repülő tevékenységtől, tehát főleg oly napokon kell őket megtartani, amidőn az ellenséges repülő (léggömb) tevékenység ki van zárva.

Résztvevők: Egy magasabb rangú tüzér törzstiszt, mint gyakorlatvezető, továbbá a lehetőséghez képest a szolgálatmentes tüzér repülőtisztok (léggömb megfigyelő tisztok), szikratáviró vezetők, a tüzérségi mérő és hangmérő osztályok tisztjei.

1. Gyakorlatok a szobában.

Segédletek: saját és ellenséges helyzetel ellátott térképek, saját és ellenséges tüzérségi állásokkal és tervnégyzethálózattal ellátott tervek, ütegtervek, tüzérségi lövő segédletek, mérlek, vonalzók, körző, delejtű, gombostű, látójel (papírból kicsinyítve); 2 távbeszélő-készülék, 100 m. kábel, mesterséges antennával ellátott felvevő-készülék, (tüzérségi repülőgép felvevő), állomás vizsgáló író eszközök, kis izzólámpákkal ellátott száraz elemek és porok, a torkolat tűz és a lövedék becsapódásoknak a terven, vagy a nagyított fényképen való jelzésére.

A gyakorlat lefolyása: a gyakorlatvezető parancs alakjában kiadja a gyakorlathoz a szükséges irányelveket.

Kiosztja az egyes szerepeket és pedig: az ütegparancsnok, tüzérségi repülő, antennatiszt, szikratáviró vezető, a felvevő állomás részére szikratávirász (ha a résztvevők között a hallás olvasásban jártas tiszt nem volna, úgy e szolgálatban kiképzett legénységi állománybeli egyén vezénylendő a gyakorlathoz). Ezek után a gyakorlatvezető az ütegparancsnokokkal az adott feltevése alapján röviden megbeszéli a követendő tüzérségi előkészületeket. A megbeszélés magában foglalja: Az alapirányt, belövést, a földről látható a saját célhoz közelfekvő segédcélokat, a belövés legeélszerűbb módját a belövő ütegre való tekintettel, a lövegfajt, a célfekvését és minőségét, a célnál a terepfedezetet és annak minőségét, a lőszernemet és a mennyiségét, a robbanófelhőket (becsapódásnál és légirobbanásnál keletkező színeket, nagyságát), a lövedék rövidejét, szórást, távbeszélő vonalakat, jelző összeköttetés, gondoskodás a felvevő állomás és az üteg közötti összeköttetésről, annak kifogástalan működéséről.

A tüzérségi repülő, a repülés előtti

összes előkészületeket beszéli meg, vagyis megbeszéli a pilótával a feladatot térképpel a kézben, a saját belövőüteg helyzetét, valamint az tűz alá veendő ellenséges üteget, a harci szikratávíróállomást (felvevő állomás), azon helyét, ahol a jelzőlapok ki lesznek fektetve, az utat, melyet a legnagyobb valószínűség szerint repülés közben meg fog tenni, különös tekintettel a kifektetett jelzőlapokra és azok helyzetére, a megvilágítási körülményekre, a megfigyelő lehetőségekre, az ellenséges légelhárításra, továbbá, hogyan kell a repülőgépet kormányozni, hogy a cél mindig közletről legyen látható. Ezután megemlíti, hogyan kell a leadókészüléket megvizsgálni, hogyan kell térképpel a kézben és kockázott fényképlapon a távbeszéléshez előkészülni, hogyan kell a hullámhosszakat beállítani, melyek dacára a gondos előkészületeknek, a leszállásnál előforduló akadályok, a megtörtént leszállás után távbeszélőn jelentést kell tenni (a feladat befejezése utáni repülés közben szükségessé fog válni néha a közbeeső leszállás is); megbeszélés tárgyát képezi még, a repülőgép emelkedő

képessége, gyorsasága, mennyire lesz ez a szél által befolyásolva (tehát a frontra való kirepülés időtartama nem egyforma) a leadó és felvevő készülék beállítása, tekintettel a hordfelületekre a megfigyelő tiszt melyik irányban figyelhet a legjobban, mennyi ideig figyelhet megbízhatóan? Mennyi ideig elegendő a benzin készlet? amiből következik 1. a repülés időtartama, 2. a tüzérség lehető gyors tüzelése. Hogyan legyenek a jelzőlapok kiterítve, hogy felülről minél jobban legyenek láthatók, melyik pillanatban fogja a lövés leadását kérni, a parancsok továbbítására és a lövedék röpkölési idejére való tekintettel? Hogyan kell a célt megjelölni, és hogyan kell a lövés eredményt jelenteni?

Az antenna tiszt megbeszéli a repülés előtt és alatti működését, és pedig milyen legyen a felvevő állomás helyzete egyáltalában? A felvevő állomás és a felvevő készülék antennájának, a jelzőlapok helyének megvizsgálása és gyors kezelése, valamint az üteghez való összeköttetés megvizsgálása.

Ezután következnek a gyakorlat tulajdonképeni keresztülvitele:

Például a következő feltevés alapján:

1. A 30. repülőszázad egy repülőgépe, május 30-án kedvező időjárási és látó viszonyok mellett, del. 6 órakor felszállva, a 3/10. (n. t. t.) üteggel az „1.” cél ellen, 300 drb 13/9 gránátot és a „2.” cél ellen 200 drb 13/9 gránátot fog kilövetni.

Az ütegek a repülő lövészet előtt a lövő alapelemeket a cél közelében fekvő segéd célok ellen, vagy a célokkal egyenlő magasságban és távolságban levő segéd célok ellen belövés által állapítják meg.

2. A repülés idejére 3 óra, a lövetés sorrendjét a repülő állapítja meg: a belövés az „1.” cél ellen szakasz ösztüzekkel, a „2.” cél ellen egyes tűzzel (B. Z.) történik.

3. II. hullámhossz, hívójel a felvevő állomás részére „Fa”. Célmegjelölés (a szikratáviró vezető idevágó rendelkezése alapján).

4. Az ütegek az esetben, ha be volnának löve az egész lőszerüket a cél megsemmisítésére fordítják, még akkor is,

ha a repülő megfigyelés a továbbiak folyamán lehetetlen volna.

5. Különös megfigyeléseket leszállás után távbeszélő útján kell közölni, a hatást ábrázoló fényképet azonnal be kell küldeni.

6. Ezen parancsal ellátattnak: az A I. szakasz tüzér parancsnoka, 30. repülőszázad, a 3. és 4./10. n. t. t. ü.

A gyakorlat lefolyása.

A résztvevők a számukra kijelölt helyekre mennek, még pedig az egyik szobába: a tüzérségi repülő, az állomás vizsgálóval és térképpel. A másik szobába az antennatiszt a jelzőlapokkal (kis papirlapok) és a szikratávirász a felvevő készülékkel (antenna helyett egy Glimmer kondensator). A harmadik szobába az ütegparancsnok az ütegetervvel és lövegsegédletekkel. Az antennatiszt és az ütegparancsnok egymással távbeszélő útján van összekötve.

Ezután a repülő a felvevő állomást felhívja és felszólítja az üteget a kedvezőben fekvő cél lövetésére, ilyenképen pl.

„Fa“, „Fa“, „2“, „2“, vagy „Fa“, „Fa“, „b“, „b“.

Az antennatiszt, mihelyt a 3./10. üteg lövésre kész állapotban van, azonnal jelzőlapokat fektet ki, olyképen, hogy a repülő azokat láthassa. Ezután a gyakorlat vezető megjelöli a térképen a repülőnek, valamint a be nem osztott résztvevőknek a lövedék becsapódási helyét, a becsült távolságot mindenki által feliratja, a repülő pedig az ő becslését szikratáviró útján a felvevő állomásnak továbbítja. A szikratávirász elolvassa a szikratáviratot és azt jegyzőkönyvébe jegyzi be. Az antennatiszt ezen szikratáviratot „érthető szövegezésben“ az ütegparancsnoknak továbbítja. A megfigyelés, a becslés, valamint ezek továbbítása, valamint a lövés leadásának időtartamai feljegyzendőek, hogy a belövés időtartama megállapítható legyen.

A gyakorlavezető közben oly nehézségeket támaszt, amelyek a valóságban szintén előfordulnak. Ilyenek: a levelezési hullámhossz megváltoztatása (elleneséges zavarás esetén gyakran lesz erre szükség), az egyik antennadrót ellövése,

vagy ugyanannak a földdel való érintkezése, a felvevőben a detektor elromlik, a felvevő állomás esonkított szavú táviratokat vesz fel, a repülő a jelzőlapokat nem látja, a felvevő állomás ellenséges tűz alatt áll, a távbeszélő összeköttetés a felvevő állomás és az üteg között meg lett zavarva (más előre elkészített összeköttetési eszközöket kell működésbe hozni), a repülőnek a lövés leadására való felszólításának az üteg nem tesz eleget (a repülő ilyenkor még egyszer felszólítja az üteget, s ha ez ismét eredménytelen maradna, úgy a jelzőlapok kifektetési helye fölé repül), az adott két cél nincs már megszállva, ellenben egy másik helyen lát egy új tüzelő célt, ahova a megjelölt két üteg nem ér ugyan el, de egy saját harmadik üteg azt elérhetné. A tűznek az új cél ellen való irányítása, valamint ezen célnak rövid, egyszerű megjelölése világtájak szerint és egy magassági pont (elérhető pont) távolságának megadása által, vagy egy ismeretes céltől való oldal- és hossztávolságok megadása által, esetleg a tervnégyzetterv útján, mindez minden résztvevő által gya-

korlandó. A távbeszélő vonalak hossza, a központokhoz való számos bekapcsolás stb. miatt nem oly egyszerű a repülő „lövést“ kérő felszólítására az ütegnek „azonnal“ tüzelni. A parancsok áthaladásainak időpontjai feljegyzendők, ha szükséges, úgy gondoskodni kell segítségről, (ez utóbbi gyakorlatnál az ütegparancsnoknak az ütegnél kellene tartózkodni).

2. Gyakorlatok a repülőtereken.

Ezen gyakorlatok a repülőterek közelében lévő térségen oly napokon tartásának meg, amidőn a rossz időjárási viszonyok miatt csak néhány száz méter magasba lehet felszállani. Résztvevők mint az 1. sz. gyakorlatnál.

Egy vagy több ellenséges üteg lessz felállítva. A saját feltételezett üteg becsapódásai (légi robbanó pontok) dörgettyű ágyúkkal (füstfelhő jelző tölténnyel) lesznek az ütegparancsnok parancsnokságának, a repülő megfigyelő tiszt távbecslési hibáival és a szórással „a helyzetnek megfelelőleg“ bemutatva.

A tüzelő ellenséges ütegnél a felvilanó torkolattűz megtévesztő ágyútűz által lesz jelezve.

Az ütegparancsnok és az antennatiszt egymással távbeszélő útján van összekötve.

Saját belövő ütegek bármely helyen feltételezhetők. A repülő felszáll, majd felszólítja a felvevő állomást és amidőn a jelzőlapok a lövésre kész állapotot jelezve, ki vannak fektetve, „lövést kér“. A felvevő állomáson épen úgy mint a valóságban, lesz a szolgálat elvégezve. A repülő felszólítására „lövés“, a gyakorlat vezető a dörgettyű ágyút (az előbb említett módon) meggyújtja. A lövésnek a repülők által jelzett eltérései, a résztvevők által a valóságos eltérésekkel összehasonlíthatók és esetleg megvizsgálandók azon körülmények is, amelyek a repülő hibás távolságbecslését előidézték (a talajszél a robbanó felhőt elhajtotta, stb.). Az ütegparancsnokoknak meg kell ismerni azon körülményeket, amelyek mellett a megfigyelés felülről lehetséges lesz, igen gyakran elő fog fordulni, hogy a leadott lövést a repülő nem fogja tudni

megfigyelni, ilyenkor célszerű lesz saját elhatározásból több lövést leadatni.

Miként a szobában megtartott gyakorlatoknál, úgy itt is közbe kell iktatni oly nehézségeket, melyek a valóságban tényleg előfordulnak.

3. Gyakorlatok kötött léggömbbel.

Ezen feladatokat ugyan úgy, mint az 1. alatti gyakorlatokat kell megtartani. Miután egy jó megfigyelő egy léggömbből egyszerre két ellenséges ütegre való belövését tud vezetni, ennél fogva ezen gyakorlatok, különösen kint a terepen, igen tanulságosak. Ezen gyakorlatok sikere megköveteli a távbeszélő szolgálat legszigorúbb szervezését. A távbeszélő összeköttetésnél előforduló zavarok elsimításáig világító jelző összeköttetést kell használni és pedig a léggömb felszálló helyétől az alesoportokig, míg innét az üteghez távbeszélő.

Miután világító jelzések által csak rövid rövidítéseket lehet leadni, melyek távbeszélőn szavakká bővítve adatnak le, tehát igen tág alkalom kínálkozik surló-

dások, nézeteltérések közbeiktatására és azok kiküszöbölésére. A terepen való gyakorlatoknál úgy mint a „2“ lehet a felállítási hely közelében célokat felállítani és a lövedék becsapódásokat dörgettyű ágyúval jelezni.

A lövőeljárás és az esetleg csinált hibák a gyakorlat vezető által lesznek megbeszélve. Ezáltal a tüzérségi repülő megtanulja a tüzérségi lövőeljárást.

Hozzáfűzött előadások és megbeszélések a kölesönös érdeklődést és megértést elősegítik. A tüzértisztek és a tüzérségi repülők egymást személyesen megismerik.

Ezen gyakorlatok e mellett felhasználhatók, hogy a fiatalabb tüzértisztek a parancsadásban és a lövőeljárásban gyakorolhassák magukat. A szikratávirások hozzászoknak a tüzérségi repülők jeladásaihoz. A szikratáviró vezető megtanulja a szikratáviró repülőgépek gyakorlati használatát, úgyszintén a tüzérség és a repülőgépek követelményeit. Ezek a szikratávirász működését ellenőrizhetik.

Ezen gyakorlatok ismételt keresztülvitelénél és ezek értelemszerű vezetésénél a tüzérség, légicsapatok és a szikratávíró vezető közötti együttműködés igen magas fokra emelkedhetik.

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84715046

